

Paul-ηum Sivulliich Tuyuutai Thessalonica-ǵmiunun

¹ Paul-miň Silas-miňlu suli Timothy-miň ukpiqtuanjuranun ittuanun Thessalonica-mi pigipkakkanji Agaayyutim Aapauruam suli Atanǵuruam Jesus Christ-ηum. Uvvatuq iluaqqutmik suli qiniuiññamik qaitchilisi.

Iñuuniałhatlu Ukpiğusriatlu

² Agaayyun iluqapsigun quyyatigiraǵigikput, ataramik agaayułaptikni itqaǵiplusri.

³ Agaayyutmun uqaqaqtitluta itqaǵigikput, qanutun ukpiqsrillapiałyqsi, piqpaksrillapiałyqsi, niǵiugaqallapiałyqsi Atannaptiknik Jesus Christ-mik.

⁴ Aniqatiumaan! Agaayyutim piqpaksrı́ha ilipsitník nalungıtchikput iñmiňun piksraqtağıplusri.

⁵ Uvvatakku tusraayugaallautaq ilipsitňun tikiuti'aptigu, nipińhińakuunǵitchuaq aglaan sańjikunlu suli Ipqitchuakun Irrutchikun, ilumutuułha nalupqigingıqługu, taatna tikiutigikput. Ilısimagaksi qanuq iñuuniałyqput iluałiksrapśitňun ittuaq ilipsitňiitnapta.

⁶ Ilipsi uvaptiknun suli Ataniǵmun tuvrauti'apsi, atqunaq nagliksautigigaluanjaan, uqalıq quvianakun Ipqitchuamiň Irrutchimiň akuqtuǵaksi,

⁷ itna ilipsi iluqaitňun ukpiqtuanun Macedonia-mi suli Greece-mi atriraksraǵuqhusri. ⁸ Uvvatakku siaminniǵaksi Atanǵum uqalha iluqaitňun

nunaŋiňun Macedonia-mlu Greece-ŋumlu, aasriiň tusraayugaallautaq ukpiġutiqaqgnipsigun Agaayyutmun siamitmiuq napmupayaqaq, uvaptiknununniň ilaraksraiqļugu.

9 Iňuich iluqaġmiň uqaġigaat qanuq ilipsitňun akuqtulipput taamuňa tikitňapta, suli qanuq mumiļiqsi aanguaniň Agaayyutmun, Agaayyun iňuuruaq ilumunlu ittuaq savautisrukļugu.

10 Uqaġipmigaat taqqisilaaqsi Igñiġikkanjanik Agaayyutim qilañmiň Jesus-mik, Ilaan anitqiksitaġikkanjanik tuquķiġmiň. Aasrii taavruma Jesus-ŋum annautigisigaatigut Agaayyutim qinnautaaniň tikitchuksramiň.

2

Paul-ŋum Savaaşa Thessalonica-mi

1 Aniqatiumaan! Ilipsipsuuq iļitchuġianikkraqsi tikiumaļipput ilipsitňun suiendaakun ingiļha.

2 Ilisimarusri qanutun nagliksaañaniktilaaptiknik suli kanjunakun anjalakkautilaaptiknik Philippi-mi. Naagauvva Agaayyutipta sayyiqsimaagaatigut quliaqtuaqpluta tusraayugaallautamik ilipsitňun iglulułaptikni atqunaq akilliliqsuutmik.

3 Uvvatakku ilipsitňik quliaqtuaqtitluta kin-niqitqusraangħitčiptigiň, unniň qaayuġnaqtuakun pitqusraangħitčiptigiň, naagaqaa kisumik pisaarsruġmigaġnianġitčugut.

4 Aglaan Agaayyutim pitquħagun ataramik uqaqaqtugut, takku Ilaan piksraqtaġigaatigut tusraayugaallautamik quliaqtuaqpluta. Iňuŋnik quyalitniżniagħummataitchugut aglaan Agaayyutmik iňuuniałlapta naipiqtuqtaanik.

5 Tikiumang̗içiput uqayusralikun nalupqig-ingitchiksi naagaqaa kaviuļiq matummiñiagliugu –Agaayyun ilisimarigikput.

6-7 Ilipsitñiñ unniñ atlaniñ quyagitchiu-niałhiñang̗itchugut. Nan̗aquałhiñaugaluaqtugut ilipsitñun atakkii Christ-ŋum uqqiraqtigipluta, aglaan ilipsitñi ittugut aggañaiqhuta aakauruam qaunaksrı̄lha qitung̗amiñik atriplugu.

8 Piqpagivagitlusri Agaayyutim uqałhiñag̗isañagun aglaan iñuułłaptigunlu piqasriqsułksraqsi itqanairrutigikput. Ilipsi uvaptikni piqpaknallapiaqhusri.

9 Aniqatiumaan! Iłumun itqağıgiksi qanuq savałiqput sakuukhuta! Unnuaqtuummaan savaktugut, ilipsitñi akiyauyumanğıtluta Agaayyutim tusraayugaallautańa ilipsitñun uqauti'aptigu.

10 Ilisimarusri, Agaayyutim ilisimapmiuq, irrutchiqput ilipsitñik ukpiqtuañruuanik ipqisilańa nalaunŋapluniļu patchisaitļuniļu.

11 Ilisimagiksi pitchuksaağılıqput ilipsitñik atriplugu aapa nakuuruaq qitung̗amiñik pitchuksaağıpmatun.

12 Pitchuksaağıpsi arakhusri itqugaluaqhusri iñuuñialığitqukkäñagun Agaayyutim tuqłuumaripsi aŋaayuqautmiñi suli kamanautmiñi piqatautqu-pluta.

13 Agaayyutim uqałha tikiuti'aptigu, tusraa'apsiuŋ, akuqtuğiksi iñuŋmiñ pipmatu-unğıtchuaq aglaan Agaayyutmiñ uqałğıiplugu, taatniillapiaqmipuniļu. Uvvatakku akunnapsitñi ukpiqsiruani Agaayyun savaaqaqtuq.

Taatnaqługu uvaguttuuq ataramik Agaayyun quyagikput.

14 Aniqatiumaaŋ! Agaayyutim ukpiqtuaŋjuruaŋjisun Judea-mi ilinjsitun pigiliutipkaqtuatun Christ Jesus-mun taatnatuntuuq savaultusriaqaqtusri. Ilipsipsuuq taatnatun piyuaqsiuļigmik nunaqatipsitniň igl̄utuqtusri Jew-ŋuruaniň tasrapkua igl̄utuipmatun,

15 tuqqutčiruaniň Ataniğmik Jesus-mik suli sivuniksriqirinik, tasrapkua uvaŋalu ilakkalu piyuaqmigaatigut. Qanutun Agaayyutmi quyaqnaisigivat! Iňuŋni uumiksriŋuplutin!

16 Uqautriļiksrapistikniňunniň Jew-ŋungitchuanun anniqsuļiksraŋatnik nutqaqtinniägaluağaatigut. Taatnatchich killuğmik ataramik iňiqtqaqtut Agaayyutim qinnautaanun tikiňňiałygmiknunaglaan.

Paul-ŋum Tikitqikkummiuļha Iliŋitňun

17 Aniqatiumaaŋ! Uvagut piisaallałaptikni ilipsitniň sivikisuurami, qanutun piitchivisi qin̄itqikkumagaluaqhusri. Isrumaptigun nayuğaluağıpsi.

18 Ilipsitňun utitqigukkaluaqhuta, uvaŋa Paul utitqiňňiallakkaluaqtuňa. Aglaan Tuunǵaum pirailigaatigut.

19 Aglaan ilipsi kisipsi niġiugaqağvigigipsi, quvianağıplusri, suli akimalikun uqautigitlaplusri Atannapta Jesus-ŋum sivuǵaani aggıqpan.

20 İlumutun kamanautigigipsi quvianağıplusri.

3

1 Aasriiñ iglutulguiqaptigu, ittuallaħiksrap्तigun Athen-mi sivunniqsugut

2 tuyugiħħani Timothy aniqatvut savaqatigikkaqput Agaayyutikun quliaqt-aqaliġmi tusraayugaallautamik Christ-kun. Tuyugigikput sayyiqliplusri suli ukpiqsriħiqliksi ikayuquplugu,

3 nalliqsiunniñ utiqunġitlugu makunija piyuaqsiułiġnik piqusriġuni. Taatnatchich piyuaqqutit Agaayyutim pisułiġigai uvaptiknun. Taatna ilitchuġianikkixi.

4 Uvvatakku innaptikni ilipsitñi sivuani uqautigpsi taatna piyuaqsiugisiñipluta, aasriiñ kanjiqsianiħapsisun tamarra taatnatchich atuummirut.

5 Iglututilguiqama ukpiqsriħiqliksi kanjiqsisuklugu, taatnaqklugu Timothy tuyugigiga. Piňiksraqtuja Tuungāġmūn killuqsaqtinniägasugalusri, iluqaniasrii savaaqput suiħaamun innasugalugu.

6 Pakma Timothy ilipsitñiñ uvaptiknun utiq-man, tusraayugaġiksaanik ukpiqsriħapsigun suli piqpakkutipsigun tikiutripluni, uqautigaatigut ataramik uvaptiknik itqaqsriñiplusripsuuq suli atqunaq qiñiġuñipluta uvaguttuuq ilipsitñik qiñiġukmatun.

7 Aniqatiumaa! Taatnaqhuta iluqaani iluilliuħaptikni suli naglikhsaaqsiuħaptikni ilipsigun piyummarsilaakkaurugut. Ilipsi ukpiqsriħapsi sayyillaġaġaatigut.

8 Pakma iñuugisipiaqtugut ilitchuġianikapta makitatilaapsitñiksuli payaġaiġusri iñuuniaħlapsitñi Agaayyutikun.

9 Quyyatinik Agaayyutmun ilipsigun qaitchiilihiňaaǵuqtugut, quyalugu quvianaǵipkakkanjagun sivuqqamińi ilipsi pigiplusri.

10 Unnuaqtuummaan iniqsrullapiagikput qinińtqigukhusri aasriiń inuqnaqtuanik ukpiqsriiliapsitńi qaitchipsaaǵusri.

11 Uvvatuq Agaayyutipta Aapauruam injińnik suli Atannapta Jesus-ŋum tikisilisigut ilipsitńun.

12 Uvvatuq Atangum Jesus-ŋum piqpakkutri avatmun suli iňuŋnun iluqaitńun naupkallańniagumigaa, piqpaksriiliqput ilipsitńik atrilugu.

13 Taatnaǵupsi sayyiǵisigaasri, Aapauruam Agaayyutipta sivuǵaanı patchisaiǵusri suli ipqillusri qakugu Atanniǵikkaput Jesus aggiqpan piqasriguni iňuŋnik pigikkaǵmińik.

4

Iňuuniańıq Quyaqnaqtuaq Agaayyutmi

1 Aniqatiumaaŋ! Uvvasuli uvaptikniń ilińjanikkaqsi qanuq iňuunialiksraqsi Agaayyutmi quyaqnaǵlugu, ilumun iňuunialigianikkapsisun. Pakma Atanguruam Jesus-ŋum atqagun injiǵipsi uqapsaaqhusri atuitquplusri pitluglugu.

2 Uvvatakku ilisimagisri ilisauktutigianikkavut ilipsitńun Atanguruam Jesus-ŋum aŋjalatchilıhagun.

3 Taamna Agaayyutim ilipsitńun pitqutigigaa, ipqillusri piisimaǵusri sayuňaǵiń.

4 Atausriukattaǵusri aŋutit ilitchugıraksraqıǵigaksi qanuq ilaqaqatiksralıksraqsi ipqińlikun nalaullugu,

5 itna killukun kimiksriilikuungıtchuaq pıruati-tun Agaayyutmik naluplutiń.

6 Tarra kia-unniiñ killukuanġilliun aasiiñ saglutaġlugu aniqatni atlatuaġilugu nulianja. Taatnatchikun sivuani uqautianikapsi algaqsrullapiaqhusri, Ataniġmun anasriñjuqsautiqaġisiñiplugich tamatkua taatnailiplugu nalaungħitchuat.

7 Agaayyutim tuqħunġitchaatigut iñuuniaqupluta qaayuġnaqtuakun aglaan ipqiġlikun.

8 Taatnaġuni kia tamatkua ilisauṭtutit ayaummiyumiġich iñuñnik ayaksimanġitchuq aglaan Agaayyutmik, qaitchirigikkapsitñik Ipqitchuamik Irrutħchimik.

9 Taamna aglangħitchumaunniñ nakuuruq piq-paksriġġapsigun ukpiqtuaqatiupsitñik. Uvvatakku ilipsi Agaayyutmiñ ilisauṭtusriaqaañsimaplusri, qanuq piqpkuttiliksrapsigun avatmun.

10 Suli taatnailiplugu aniqatiupayaapsitñun iluqaani Macedonia-mi irrusrigianiklugu. Aniqatiumaañ, taatnaqħlu iñiġipsi atuitqupplusri pitħugħlu.

11 Sivunniutilugu iñuuniaħiksraqsi iñuksruigħusri, iñuich atlat ilaksianġiġlugin suli iñuuniutiksraqsi piññaktaaqġiniaġlugu, maligħlu uqautianiliqput ilipsitñun.

12 Taatnaġupsi iħuġiċċiul iq tamatkunaknej ukpiqsriñgħitchuaniñ piññaktaaqġigisigksi, suli kisumun inuġikkapsigun tunħħaqsiyumiñaitħusri.

Atanġum Aggiżliksraja

13 Aniqatiumaañ, pakma ilisimatquġipsi ilumutu u kliġmik ukpiqsriruatigun tuqruu atigun alianni u gaqsisrun jaqasri tamatkunatitun niġiugħiċċiutitun iñnu u kliġmik isru ħaqiġi.

14 Ukpigigikput Jesus tuqul̄aaqhuni aŋitqılıha. Taatnatuntuuq, ukpigigikput Agaayyutmun agiutipkağısılhət Jesus-mun tamatkua tuquruat Ilaanik ukpiqsriplütinj.

15 Tamarrumiňa Atanġum ilisauttutaanik uqautigipsi, uvagut iñuuruani taivrumani uvlumi Atanġum aggılhəni tamatkua tuquaniktuat sivilikkumiňaitchivut.

16 Nipituruaq tilliň itkisiruq, suli qaukliat israqulgich nipliqpan suli Agaayyutim qalguqtautaa nipliqpan Ataniq iñmiňik pakmakna qilañmiň atqaġisiruq. Taipchua tuquruat Christ-mik ukpiqsriplütin iñuulığmun aŋiqqaġisirut.

17 Tarakna uvagulli iñuuruani taivrumani tatpaunjautrauniaqtugut piqatigilugich nuviyanun paaglugu Ataniq silami, aasriiň Atanigmi ataramik iqataugaqsiluta.

18 Taatnağusri avatmun tamatkunuuna uqaliqtigun arautisitchi.

5

Itqanaiğitchi Atanġum Aggiılıksrajanun

1 Aniqatiumaaŋ! Atuummiruksrat aglaılıksrajanat ilipsitňun inuqnanığitchuq.

2 Uvvatakku ilipsi kaŋiqsimmağıksianikkiksi Atanġum uvlua aggiqsuksraq niġiungħisillusri atrilugu tiglinniaqt unnuami.

3 “Suapayaaq nuyuagnaiqsuq.” Taatna iñuich nipinikpata, taimmaiňaq piyaqqulħum tikitkisigai anakkumiňaiğlugich, itna liilaa auliyautikkajtatun aqnaq iğniliksrajanun.

4 Aniqatiumaaŋ! Aglaan taamna nalunġigíksi, suli Atangum uvluan niġiunġillaġumiñaiġaasri tiglinjaqtí atrilugu.

5 Iluqasri iñuŋni qaumami iñuuniaqtusri, savaasri sagviplutiŋ. Uvagut taağmi iñuunianġitchugut iriġaqtulikun.

6 Taatnaağuta atlatisitun siñiktuanġihsa, iqiiğuta qauğrimaaġiksa.

7 Takku unnuami iñuich siñigaqtut, unniiñ unnuamik imiliġviqaqtut.

8 Aglaan uvagut uvlumik irviqaqtuani qauğrimaaġiruksraurugut. Satqagutiruksraurugut ukpiqsriliġmik suli piqpaksriliġmik suli nasrautiluta niġugaqałiksramik anniqsułiksrapliknik.

9 Agaayyutim tigusriaġingħitħaatiġut qinnautni igħluququlu aglaan anniqsuġiaq piññaktaaġitquplugu uumuuna Atannaptigun Jesus Christ-kun,

10 tuqruuakun piqutigipluta, iñjni iñuuniaqatigisrukhuta qakugu aggiqpan, iñuugaluañjapta naagaqaa tuqugaluuañjapta.

11 Taatnaağusri araaqtuutitħiħi avatmun sayyillaaġutilusri tuniqsimatlasriħusri taatna pakma pisuupmatun.

Aqulliich Iżisauittut suli Iżammiuġutit

12 Aniqatiumaaŋ, injipsi kamagitquplugin tamatkua savaaqaqtuat akunnapsitni, tamatkua Atangum tigusriaġikkaŋi sivulliuqtautquplugin lu algħaqqsruitquplugin lu.

13 Kamagiuraaġglugħi tamatkua savaaġikkajat piqpaksriħħatlu piqutigilugu. Akunnapsitni qin̄uiġusrimaağusri.

14 Aniqatiumaaŋ, iqiasruuruat algaqsruqsigik, qapiŋasriruut pitchuksaağlugich, sayaitchuat iłkayuğlugich, iluqaisa anuqsrutilugich,

15 kanjıqsimalugu akisaqtungiňiksraqsi pigiitchuamun pigiililugu, aglaan ataramik savaaqaliksraqsi nakuuruamik avatmun suli iñupayaamun.

16 Ataramik quviatchauğigusri,

17 iñiglugu agaayulusri,

18 qanusripayaami irviqanŋapsi quyalusri. Taatnatun Agaayyutim pitqugaasri iñuuニアɬapsitñi Christ Jesus-kun.

19 Nutqaqtinniasruŋaqnagu Ipeqitchuam Irrutchim savaağikkaŋa, qamitchiňiaqmatun iknigmik.

20 Sivuniksriqirit uqałhich ayaumasruŋaqnagich.

21 Sua iluqaan naipillugu, qanusriq nakuuruaq akuqtuağılugu piňňaktağılugulu,

22 qanusripayaamiň pigiitchuamiň piisimaağusri.

23 Agaayyutimtuq qiňuiňňamik qaitchirigikkapta ipqiqsägumigaasri iñmiňun iluqnaağusri, suli qaunagiyummigaasri irrutchisiļu iñuusrisiļu timisiļu patchisailługich Atannapta Jesus Christ-ŋum aggiliňiksrajanun.

24 Taatna Ilaan tuqluqtigikkapsi iñiqtąğitlagaa, takku tuniqsimaruq.

25 Aniqatiumaaŋ! Iniksruutiyumigiptigut.

26 Paǵlalugich aniqatiut iluqaisa kunigutmik ipqitchuakun piqpakkučlikun.

27 Tillisigillapiağiga Atanguruam aŋalatchisaagun taapkua tuyuutit aglıqiliňiksrajanat aniqatiunun

iluqaitñun.

²⁸ Atannapta Jesus Christ-ŋum iluaqqutrisaan
nayugumigaasri.

Ipqitchuat Makpiġaat - Agaayyutim Uqałhi

Inupiatun

The New Testament in Northwest Alaska Eskimo

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inupiatun, Northwest Alaska (Northwest Alaska Eskimo)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

46cece15-9127-50b3-bf07-88a1082e7ab6